

69.

WOLKROVINY

leden/únor 2024

Obsah

Úvodní slovo šéfredaktora	4
Maturitní ples GJW 2024	6
Rozhovor s paní učitelkou M. Chytilovou	7
Lyžařský kurz kvint.....	9
Historická rubrika.....	11
Životopis Jiřího Wolkera.....	11
Kulturní rubrika	14
Filmy	14
Seriály	14
Hudba.....	15
Knihy	15
Co se děje ve Školním klubu GJW.....	16
Přírodovědná rubrika.....	17
Fyzika: Černé díry	17
Povídka: Host do domu	23
Luštění.....	31
Křížovka.....	31
Osmisměrka	32

Úvodní slovo šéfredaktora

Milí čtenáři,

rok 2023 se odebral do historie a hned, co jsme otočili kalendáře, mohli jsme si 3. ledna zakroužkovat významný den – 100 let od úmrtí básníka Jiřího Wolкера, jehož jméno má tu čest nést i náš časopis. Copak by asi na něj Wolker řekl, kdyby měl tu možnost si ho prolistovat?

Doufám, že by měl radost z neutuchajícího dění na škole, ať už hrábneme do soudku kulturních akcí nebo těch pořádaných ve Školním klubu GJW, jež znovu připomínáme v pravidelné rubrice. Líbilo by se mu na reprezentačním plese školy, o kterém vám přinášíme reportáž? Obul by se do lyží a sjel by horské svahy s našimi studenty na lyžařském kurzu, nebo by si o tom jen přečetl v další reportáži vycházející v tomto čísle? Řekli byste do něj, že by se s chutí začel do rozhovoru s paní učitelkou Monikou Chytilovou, jak to snad uděláte vy? Možná by dal na doporučení naší kulturní rubriky anebo pronikl do světa přírody a techniky v naší přírodovědné rubrice. Třeba by o těch objevech napsal nějakou hezkou básničku nebo by výtisk vhodil do poštovní schránky a poslal ho své babičce na Svatý Kopeček.

Co by se v těchto případech stalo, se bohužel nikdy nedozvíme, neboť Wolker už rovných sto let patří do historické rubriky Wolkrovin. A po sto letech poprvé se tam i ocitá – v tomto čísle připomíná právě tohoto básníka a jeho krátký život. Milovníci beletrie ani tentokrát nejsou ochuzeni a mohou si vychutnat speciální povídku s názvem

Host do domu. A jestli si stále neříkáte „Dosti Wolкера!“, své znalosti o tomto prostějovském rodákovi si můžete ověřit i v luštění na závěrečných stranách.

Ještě než začnete číst, prozradím vám poslední zajímavost. Na speciální obálce se společně s našimi talentovanými ilustrátorkami tentokrát podílel i sám Jiří Wolker – můžete hádat jak.

A nyní už vám přeji příjemné čtení nového čísla Wolkovin. Snad to nebude vaše těžká hodina.

*Karolína Přibylová,
šéfredaktorka
(a ještě někdo)*

Maturitní ples GJW 2024

Jako každý rok se v prostějovském KaS Centru pořádal maturitní ples GJW. Letošní maturanti si pro jejich slavnostní večer zvolili téma James Bond – Casino Royal, tudíž celý sál byl vyzdoben opravdu velkolepě.

Začínalo se jako obvykle v 19 hodin stužkováním. Stužkovány byly celkově čtyři třídy: O8.A třídní učitelkou Mgr. Petrou Příbylovou, O8.B PhDr. Kamilou Krychtálkovou, PhD., 4.A Ing. Radimem Šubertem, PhD. a 4.B Mgr. Renatou Moudrou. Vybraní studenti pronesli děkovné proslovy svým učitelům, rodičům a všem, kteří je při studiu podporovali. Nesměl chybět ani slavnostní přípitek v podobě sklenky

šampaňského. Následně vyzvali maturanti své rodiče k tanci a začala volná zábava.

Ve 21:30 se pokračovalo předtančením. Třídy si pro diváky připravily krátké taneční vystoupení a v některých dokonce účinkovali i učitelé.

Následovala tombola o ceny od sponzorů i od samotných maturantů.

Po losování už se blížila půlnoc a s ní i půlnoční překvapení našich čtyř maturitních ročníků. Všechna

vystoupení byla svým způsobem speciální a všichni se u nich dobře pobavili.

Poté už jen pokračovala volná zábava do druhé hodiny ranní.

Celým plesem tradičně doprovázela kapela Novios a ředitel městské knihovny MgA. Aleš Procházka.

Viktorie Skalická, O6.B

(zdroj obrázku: eu.zonerama.com/barborabalvanova)

Rozhovor s paní učitelkou M. Chytilovou

Mohla byste se nám krátce představit? Odkud jste, co jste studovala?

Bydlela jsem v Praze a vystudovala vysokou školu FTVS Karlovy Univerzity obor biologie a tělesná výchova. Po studiu jsem nastoupila do práce a poznala svého současného manžela, který byl z Prostějova. Po několika letech a s dvěma dětmi jsme se přestěhovali z Prahy do Prostějova a pořídili si další dvě děti a domeček. Jsem vyloženě rodinný typ a vždy jsem toužila po velké rodině. Teď se těším na srpen a na novou roli babičky.

Co ráda děláte ve volném čase?

Fandím nejmladší dceři při tenisových zápasech, vařím, pečů, tančím a poslouchám hudbu, sportuji, cestuji, prostě jsem ráda se svými čtyřmi dětmi a manželem kdekoliv a kdykoliv.

Chtěla jste být učitelkou již od dětství? Pokud ne, jaké jste měla plány a co se změnilo?

Chtěla jsem být porodní asistentkou a později mořskou bioložkou, ale moře bylo v té době opravdu moc daleko. Pak tu byl velký vliv ze strany rodičů – oba byli učitelé a dva měsíce prázdnin jsme si vždycky společně užili.

Proč jste se rozhodla učit právě biologii a tělocvik?

Protože jako bývalá atletka mám ráda život v pohybu a to se v těchto oborech přesně děje. Jsou to spojené nádoby, protože poznatky z anatomie, fyziologie, biochemie, molekulární biologie nebo vývojové biologie se s pohybem skvěle doplňují. A pohyb rovná se život!

Co je na Vaší práci nejtěžší?

Udělat z nezáživné látky záživnou...

Jaké charakterové vlastnosti by měl mít podle Vás ideální učitel?

Optimismus vidět své studenty jako ideální, smysl pro humor, trpělivost, empatii, nadhled a profesionalitu.

Co je podle Vás klíč k úspěchu dobrého studenta?

Zralost, zodpovědnost za své aktivity, schopnost poznat své silné stránky a ty rozvíjet, naučit se zvládat stres a umět komunikovat.

Co byste ráda vzkázala studentům GJW?

Že 2+2 nejsou vždycky 4. K zamyšlení připojuji můj oblíbený výrok herce Anthonyho Hopkinse:

„Žijeme ve světě, kde je pohřeb důležitější než zemřelý, svatba důležitější než láska, vzhled je důležitější než mysl. Žijeme v obalové kultuře, která pohrdá obsahem.“

A na závěr: Jaká je Vaše nejoblíbenější vzpomínka spjata s naším gymnáziem?

Tři úspěšné maturity mých dětí.

Viktorie Skalická, O6.B

Lyžařský kurz kvint

Tak jako každý rok, kvinty vyjely na lyžařský kurz, ale letos byl trochu jiný. Tento rok jsme vyrazili do Hynčic pod Sušinou do hotelu Sněžěnka. Celý hotel jsme měli jen pro sebe. Po příjezdu jsme se setkali ve společenské místnosti a bohužel přišla zpráva, že počasí areálu neumožní zasněžovat sjezdovky a lyžovat se nebude. Byli jsme trochu zklamaní, ale nedalo se nic dělat. Naštěstí na hotelu toho bylo spousta!

První den nás čekala dopoledne volná zábava, takže jsme mohli využít pingpong nebo biliard. Odpoledne nás čekala kratší procházka na rozhlednu Twiggy na vrcholu Štvanice. Trošku sněhu zbylo, ale na lyžování to nestačilo. Na večerním programu nás čekaly společenské hry.

Druhý den už byl rozdělený na třídy. Jedna šla na hotelový bazén a druhá si dala miniturnaj v bowlingu. Po obědě chvíli odpočinek a hurá na nejdelší procházku celého lyžáku. Naším cílovým bodem byla chata Na návrší, která byla pěšky vzdálena asi 6 km. Tam jsme chvíli poseděli u občerstvení a zase šli zpět na hotel. Tentokrát si večerní program už připravila kvinta A. Hádali jsme písničky z pohádek, ale také populární písničky.

Třetí den se třídy prohodily a program byl naopak. Odpoledne jsme si udělali procházku do Stříbrnic na bobovou dráhu. Byla to jízda!

Pak zase nějaké občerstvení a zpátky na večerní program v režii kvinty B. Hráli jsme trochu upravené „Máme rádi Česko!“.

Čtvrtý den jsme si mohli dopoledne zvolit podle sebe a buď si dát turnaj v bowlingu nebo pingpongu, nebo se jít trochu schladit do bazénu. Odpoledne nás čekala poslední procházka ke třem rybníkům Pankrác, Servác a Bonifác. No a večer přišla diskotéka!

A jsme na konci! V pátek sbalit, naobědvat a zase domů. Myslím si, že i bez sněhu jsme si to užili, ale samozřejmě že by to bylo lepší s lyžemi.

Adam Fajkus, O5.B

Historická rubrika

Životopis Jiřího Wolкера

Jiří Wolker se narodil 29. března 1900 v Prostějově Ferdinandu Wolkerovi a Zdence Wolkerové. Jeho otec pocházel z řemeslnické rodiny a vystudoval obchodní školu v Praze. Na přání své matky se ale musel vrátit do Prostějova, kde začal pracovat jako úředník prostějovské záložny. Právě zde se seznámil se Zdenkou Skládalovou, dcerou majitele „Továrny prostějovských kořalek, rumů a likérů“.

Zdena Wolkerová byla přední organizátorkou společenského života v Prostějově a velmi se zajímala o umění. Proto podporovala svého syna v uměleckých zájmech. Jiří Wolker již od mládí hrál na klavír a housle, kreslil karikatury svých spolužáků, učil se cizí jazyky a věnoval se literatuře. Prázdniny trávil na Svatém Kopečku u Olomouce u svých prarodičů. Dvoje prázdniny pobýval v Šumperku u nadučitele Kaspara, aby si osvojil němčinu. Od roku 1906 Wolker navštěvoval obecnou školu a v roce 1911 přešel na gymnázium. Učitelé ho označovali za pilného studenta a

prý prospíval velmi dobře. Během svých gymnaziálních studií začal veřejně publikovat svá literární díla.

Byl jedním ze zakladatelů školního časopisu *Naše kvarta*, později časopisu *Sborník českého studentstva*, kam přispíval pod pseudonymem Jiří Ker. Jiří Wolker se také věnoval sportům, chodil do Skauta se svým otcem do Sokola. V létě roku 1916 a 1917 se účastnil prvních skautských táborů, během kterých si psal deník, který věnoval svojí mamince. V roce 1919 odešel Wolker, na přání svých rodičů, do Prahy studovat práva. Sám ze svoji vůle ale navštěvoval přednášky F. X. Šaldy a Z. Nejedlého na Filosofické fakultě. Během svého pobytu

v hlavním městě se Wolker seznámil se Z. Kalistou, K. Bieblem, A. M. Píšou, V. Nezvaletem, J. Seifertem, V. Vančurou, J. Horou nebo K. Teigem. Společně se scházeli v kavárnách, kde debatovali o umění, a především o literatuře. V roce 1921 Wolker složil první státní zkoušku na právnické fakultě a vydal svou první sbírku básní *Host do domu*. Ve stejném roce se rozhodl, že vystoupí z církve a vstoupí do Československé komunistické strany. V roce 1922 se Jiří Wolker stal zakládajícím členem uměleckého spolku Devětsil a členem Literární skupiny. Obě skupiny však nedlouho poté opustil, když se Devětsil přiklonil

k poetismu a Literární skupina k expresionismu, což bylo pro něj nepřijatelné. Wolker si stále zachovával individuální postavení. V květnu téhož roku podnikl spolu s Konstantinem Bieblem cestu k moři na ostrov Krk, aby se vyléčil ze svých občasných zdravotních problémů. Bylo tomu ale naopak a jeho zdravotní stav se zhoršoval. Po delším plavání začal kašlat krev. Na podzim roku 1922 vychází jeho druhá sbírka *Těžká hodina*.

Na jaře 1923 se jeho zdravotní stav zhoršil, trpěl horečkami. Lékařské vyšetření ukázalo, že má tuberkulózu. Wolker proto odjel se léčit do Tatranské Polianky. Tam se jeho stav postupně zlepšoval a zhoršoval. Před Vánoce 1923 však dostal zánět mozkových blan a jeho matka se proto rozhodla syna, již v bezvědomí, odvést zpátky domů do Prostějova. Za tři dny poté, 3. ledna 1924, zemřel. Na jeho smrt reagovali téměř okamžitě především jeho přátelé a vydavatelé různých listů. Revue Host vypravila zvláštní číslo, A.M. Píša vydal Wolkerovo souborné dílo, Nezval o rok později napsal jeho monografii a vyšla celá řada básní reflektujících jeho smrt.

Odetta Anna Ambrož, O7.A

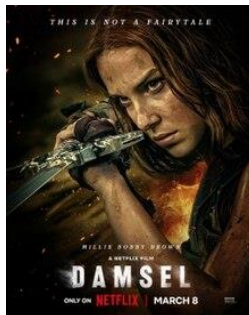
(zdroje: cestadomu.cz, Wikipedie, Databáze knih, muzeumpv.cz, cojeco.cz, RUFERTOVÁ, Kamila. Jiří Wolker, osobnost a dílo. Diplomová práce, vedoucí Hrabáková, Jaroslava. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra české literatury, 2010.)

Kulturní rubrika

Filmy

Damsel

Tento nový film, který vyjde na Netflixu 8. 3., zaujme hlavně milovníky temných fantasy filmů. Hlavní postavu princezny Elodie si v novém filmu zahraje známá herečka Millie Bobby Brown, kterou známe hlavně ze seriálu Stranger Things. Elodie je mladá šlechtična, která souhlasí s tím, že se provdá za krásného prince. Později ale zjistí, že ji jeho rodina hodlá obětovat, aby splatila dávný dluh. Uvězněná v jeskyni děsivého draka se musí spolehnout na svůj důvtip a vůli, aby přežila. Na tento snímek se těší už mnoho lidí, především fanoušci Millie Bobby Brown.

Seriály

Avatar: Legenda o Aangovi

Nový seriál určitě potěší ty, kteří mají rádi dobrodružství a nové fantasy prostředí. Tato hraná verze seriálu byla vytvořena podle stejnojmenného animovaného seriálu, který všichni známe. Vypráví o Avatarovi, jenž musí ovládnout čtyři živly, aby zachránil svět, který se zmítá ve válce. A taky porazil kruté

nepřátele, kteří ho chtějí za každou cenu zastavit. Seriál bude mít dohromady osm dílů, první a šestý díl jsou dokonce napsány původními autory seriálu. Hlavní roli Avatara Aanga si zahrál teprve 14letý herec Gordon Cormier. Seriál vychází na Netflixu 22. 2.

Hudba

Nové album od Jennifer Lopez

Celosvětově očekávané album americké zpěvačky Jennifer Lopez s názvem *This Is Me...Now* vyšlo 16. 2. Nové album vychází po deseti letech od předcházejícího a je hlavně o sebelásce a sebezpřijetí. Album nabízí bohatou paletu zvuků, ve kterém mísí prvky popu, r'n'b a hip-hopu. Desku tvořila v letech 2022 a 2023 ve svém domě v Los Angeles a spolupracovala na ní s producenty jako Rogét Chahayed, Angel Lopez a Jeff „Gitty“ Gitelman. Album má dohromady 13 písní a 44 minut.

Knihy

Osud ohně a plamene – K. A. Tucker

Nová fantasy knížka nadchne nejenom milovníky jiných světů, ale i milovníky love-story. Knížka vypráví o zlodějce Romerii, která krade šperky pro newyorskou mafii. Po sérii záhadných událostí se však ocitne v říši válčících elfských společenství a

živelné magie. Když se probudí v těle proradné elfí princezny, rychle jí dojde, že se zapletla do smrtícího spiknutí. Svoji skutečnou identitu teď musí ukrýt hlavně před králem Zanderem, princezniným snoubencem, který ji ze srdce nenávidí. Jenže hranice mezi láskou a nenávisí je tenká... a brzy nastane čas, aby Romeria zjistila, kým skutečně je. Knížka vyšla 25. 1. a zatím sbírá jenom samé skvělé recenze od čtenářů.

Odetta Anna Ambrož O7.A

(zdroje: cdb.cz, Wikipedia, Netflix, Databáze Knih)

Co se děje ve Školním klubu GJW

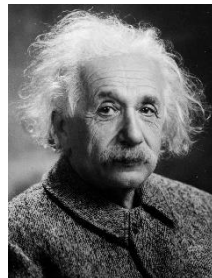
Jako v každém čísle vám opět přinášíme novinky o dění ve Školním klubu GJW. V lednu skončil šachový turnaj a titul Mistra šachu klubu GJW si odnesl Ondra Navrátil z O1.A, kterému k tomuto úspěchu velmi gratulujeme. Turnajům samozřejmě není konec, na přelomu března a dubna se bude konat ten piškvorkový. Pokud byste se rádi zúčastnili, nepropásněte registraci, která se bude konat od poloviny března. A pokud nejste zrovna soutěživý typ, můžete se jen tak usadit v nově zrekonstruovaných a vybavených prostorách klubu a každý čtvrtek si dopřát filmový zážitek v rámci filmových čtvrtků, které probíhají každý týden už od poloviny února.

Pro více detailů neváhejte sledovat Školní klub GJW na Facebooku – Klub GJW 2019.

Karolína Příbylová, O6.A

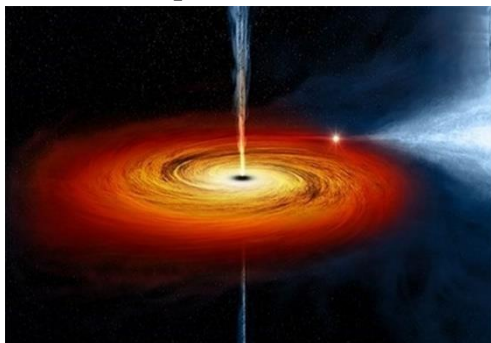
Přírodovědná rubrika

I v novém kalendářním roce pokračujeme s pravidelnými články o zajímavostech z přírodních věd a tentokrát začínáme znovu tématem fyzikálním. Konkrétně se budeme věnovat problému, o kterém slyšeli snad už všichni, ale přesto toho víme jen velmi málo. Ano, jsou to černé díry. A v tomto článku bych rád přiblížil tuto neprobádanou problematiku.

Fyzika: Černé díry

Černé díry jsou stále jednou z největších záhad současné vědy. Co jsou ale zač? Ve zkratce se jedná o natolik hmotný objekt, že z něj nemůže nic uniknout. Nakolik? V podstatě nekonečně. Podle Einsteinovy obecné

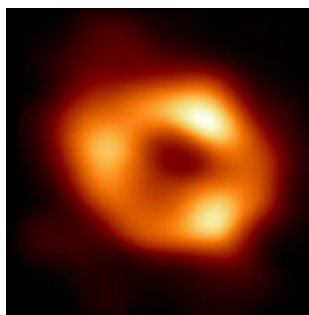

teorie relativity z roku 1915 se v centru každé černé díry nachází tzv. gravitační singularita, tedy nekonečně malý bod s nekonečně velkou hmotností. Ve

skutečnosti lidstvu chybí teorie, která by blíže vysvětlovala, co by se v okolí takové singularity přesně dělo, a jedná se tak o teoretickou představu vyhovující nejlepším teoriím. Existence takovéto singularity také jde ruku v ruce s již zmíněným faktem, že ze středu černé díry nemůže nikdy

nic uniknout. A slovem „nic“ je myšleno opravdu nic. Žádné hmotné částice ani elektromagnetické záření (tudíž ani světlo; kromě speciálního Hawkingova záření), které se černé díře nebezpečně přiblížilo, se z ní nemůže dostat. A proč? Jednoduše, kolem nekonečně hmotného objektu vzniká nekonečně silné gravitační pole, na jehož opuštění by teoreticky byla potřeba nekonečně velká úniková rychlost, což opravdu nejde. Pomocť si takovou singularitu představit nám může opět obecná teorie relativity. Ta popisuje gravitaci jako geometrickou vlastnost časoprostoru. Nenahlíží na ni newtonovským způsobem jako na sílu, ale jako na zakřivení časoprostoru. Velmi zjednodušeně, každé hmotné těleso vytváří právě takovéto zakřivení, které odpovídá jeho hmotnosti a hybnosti. A právě nekonečně hmotné těleso vytvoří tuto „díru“ v časoprostoru nekonečně hlubokou.

Zmínil jsem také „nebezpečné přiblížení“ k černé díře. Od jaké vzdálenosti od černé díry se dá přiblížení takovému objektu považovat za nebezpečné? Odpovědí je tzv. horizont událostí. Je to jinak se nelišící oblast kolem gravitační singularity, pouze s rozdílem, že je v ní intenzita gravitačního pole silná natolik, že úniková rychlost je rovna rychlosti světla. To znamená, že po jeho překročení ani světlo nevyvine dostatečnou rychlost pro únik, a černá díra tak způsobí

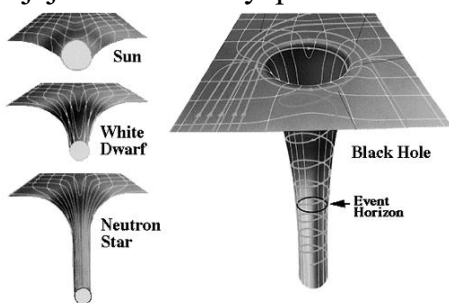

Jediná kdy lidmi
pořízená fotografie
okolí černé díry v centru
Mléčné dráhy (2019)

naprostou informační izolaci mezi vším uvnitř a vnějším pozorovatelem. Už jen z tohoto principiálního důvodu nemůžeme nikdy na Zemi informaci o tom, jak to uprostřed černé díry vypadá, ani teoreticky dostat.

Zajímavostí je, že černou dírou, ačkoliv ji známe pouze z oblasti astronomie, se teoreticky může stát cokoli hmotného. Stačí jen, aby byla hmota, v závislosti na její hmotnosti, dostatečně stlačená, a to na tzv. Schwarzschildův poloměr. Řeč je o takové vzdálenosti, kdy žádná jiná síla nedokáže odvrátit, aby se těleso zhroutilo samo do sebe, a vznikla tak právě gravitační singularita a tudíž černá díra. Avšak vzhledem tomu, že například pro planetu Zemi je tato vzdálenost asi něco kolem 9 milimetrů, nedá se úplně očekávat umělá realizace komprese takovýchto rozměrů.

Zvláštním jevem, který popsal právě Albert Einstein, je dilatace času. Čas, jak jej vnímáme my při životě na Zemi, je ve skutečnosti velmi zavádějící představa o skutečné podstatě této veličiny. Samotný časoprostor, tedy základní relativistický pojem, je čtyřdimenzionální geometrie, kde kromě tří dimenzí prostoru je čtvrtou dimenzí právě čas. Ačkoliv to může znít absurdně, pohybovat se tedy lze do jisté míry i časem, ovšem nikoliv

Znázornění zakřivení časoprostoru různě hmotnými objekty

populárními sci-fi představami strojů času, ale opět za tím stojí Einsteinova relativita. Vnímání času je relativní, a zdánlivá současnost je tak pouze vztahem mezi dvěma událostmi v závislosti na pozorovateli a vztažné soustavě. Pojmy absolutní současnost ani absolutní čas, které by platily pro všechno ve vesmíru, tedy neexistují. Účinky dilatace času jsou při nízkých rychlostech naprosto zanedbatelné, markantnější se stávají, jak se rychlost přibližuje rychlosti světla (dle OTR maximální možná rychlost, téměř 3×10^5 km/s). Vzhledem k našim velmi omezeným schopnostem vnímání reality jsou podobné koncepty jen obtížně představitelné, avšak zkusme si to uvést na příkladu astronauta pohybujícího se vesmírem rychlostí blízkou rychlosti světla. Pro takového astronauta by totiž čas plynul pomaleji, než pro pozorovatele na Zemi. Kdyby měl u sebe hodinky, poté, co by na nich změřil uplynutí jednoho roku a rozhodl se vrátit se na Zemi, zjistil by, že na Zemi se mezitím odehrály události klidně například celého následujícího století. Vezměme si pro ukázkou piony, nestabilní elementární částice vznikající ve vysokých vrstvách zemské atmosféry. Ačkoliv poločas rozpadu takového pionu by mu podle klasické newtonovské fyziky neměl vůbec umožnit stihnout dopadnout na zemský povrch, přesto se tak děje. A jde o ukázkou dilatace času v praxi. Právě díky jeho vysoké rychlosti pro něj plyne čas pomaleji, a vzhledem k pozorovateli na Zemi se jeho poločas rozpadu jeví mnohem delší.

K něčemu obdobnému dochází díky podobně vysokým rychlostem také na okraji černé díry. Jak by nám

čas při padání do černé díry plynul pomaleji, pro zjednodušenou představu by se ty stejné události musely pro vnějšího pozorovatele „natáhnout“ na časový úsek který zažívá on. Proto, ačkoliv neustále roste naše zrychlení vůči černé díře, by nás pozorovatel viděl právě nekonečně zpomalovat. Po překročení horizontu událostí by se naše světlo již nemělo šanci dostat ke vnějšímu pozorovateli. Začali bychom také postupně vidět okolní vesmír velmi deformovaně, neboť všechno světlo z okolí by spolu s námi směřovalo do onoho jediného bodu. Vůbec podstata toho, že vytváříme nekonečně malý prostor ve formě singularity, způsobuje obrácení fungování spousty fyzikálních principů a nabývání nekonečných a záporně nekonečných hodnot u veličin vyjadřujících toto prostředí. Mezi to patří i fakt, že by prakticky došlo k prohození rolí času a prostoru. Běžně jsou pro nás následující okamžiky nevyhnutelná budoucnost a můžeme se volně pohybovat prostorem. Po překročení horizontu událostí je však naší jedinou budoucností právě singularita, ke které se již neblížíme prostorem, ale v podstatě časem. Tedy stejně, jako jsme zvyklí, že pro nás běžně plyne čas jedním směrem, tady existuje pouze jeden směr v prostoru.

Oproti tomu zažíváme dilataci času z pohledu vnitřního pozorovatele a spoustu dalších zvláštních jevů. Například těsně před tím, než bychom singularity dosáhli, by došlo k jednomu poměrně známému z nich – k tzv. špagetifikaci. Tento příhodný název de facto sám vystihuje, co by se s námi stalo. Byli bychom nataženi do dlouhé „špagety“, kterou dále vstřebává singularita.

No a potom... vlastně nevíme. Prázdnota? Nebo pravý opak prázdnoty? Navždy uvěznění na jednom místě? A nebo naopak otevření nového prostoru? Opravdu nevíme. Zde přichází na řadu vědecká filosofie, která je důležitým začátkem pro formování dalších teorií, včetně očekávané teorie všeho, která by mohla spoustu problémů vyjasnit, avšak samozřejmě vytvořit snad ještě větší množství nových otázek.

Koneckonců vůbec celé zkoumání černých děr vychází pouze z teorií, které máme k dispozici, a nějakou dobu asi ještě potrvá, než bude utvořen nějaký další zásadní průlom. Do té doby černé díry zůstávají předmětem mnoha nevyřešených otázek a domněnek...

Robin Šubert, O6.A

(zdroje: Wikipedie, Jirka vysvětluje věci, VSauce, Brian May)

Povídka: Host do domu

Seděl jsem v potemnělém obývacím v přízemí. Ruce se mi chvěly nad herní deskou zapomenutou od včerejšího večera a třesoucími prsty jsem omrzele převracel hrací kostky.

Dvojka. Čtyřka. 2, 4. Jako dvacet čtyři.

To byl čas, který měl zanedlouho odbít na hodinách. Za půl hodiny. Půl hodiny, která se ale zdála jako dvacet čtyři let. Na stole se válelo několik per a papírů a půlnoc na mě číhala. A stále nikde nikdo. Když se noc pomalu valila k ránu, proč jsem nespál, i když moje oči byly zarudlé únavou?

K čemu jsem tu večer co večer, noc co noc, seděl tak sám, jako kůl v plotě? Včera večer, zase dnes večer, jenž byl jako každý jiný, dnešní noc se nijak nelišila od noci předchozí. Seděl jsem ve tmě, opřený o stůl a bolavými očima zíral na zeď, která byla pokaždé jiná. Rodiči zanechán pokaždé v cizím domě, kde jsem akorát tak bloudil v ponurých myšlenkách jako tělo bez duše. Prsty mi pronikal chlad od ledových parket a celý ten cizí pokoj naplňovala vůně starého papíru.

Přinutil jsem se zvednout z tvrdé židle a došel ke knihovně. Předchozí vlastník tohoto ponurého místa musel být pryč dlouho i se svými knihami, po kterých zůstaly jen její prohnuté police. Trochu symbolické pro toto stejně prázdné místo.

Zůstala tam jen jedna útlá knížečka. Předě mnou ji muselo mít v rukách mnoho lidí, možná stejně osamocěných. Titul na deskách byl častými dotyky nečitelný.

Nalistoval jsem první stranu. Byla to poezie. Tu jsem nemusel. Nikdy jsem jí moc nerozuměl. Ale co už, co jiného jsem stejně měl na práci?

Na zažloutlém papíře stálo:

*Stanu se menším a ještě menším,
až budu nejmenším na celém světě.*

Pro své rodiče určitě. Jak jinak, když každou noc mě opouští kvůli jakýmsi „pracovním večírkům“? Zůstával jsem sám doma, ačkoliv jsem sám domov neměl. Práce rodičů byla natolik nemilosrdná, že mě od něj stále odváděla. Z nějakého důvodu jsem cítil neskutečné provinění, když jsem na to jenom pomyslel, ale nejraději bych rodiče zanechal na jejich večírcích a žil si svůj samostatný život.

Abych se zbavil těchto vtíravých myšlenek, otočil jsem list.

*Všichni chlapci domů odjeli,
jen já jsem zůstal v cizím městě.*

Zmateně jsem zkontroloval desku knihy, což mi nebylo samozřejmě nic platné. Bože, to mě ta kniha sleduje? Znovu se skoro třefila, až na to, že já jsem teď

zůstal v samotou sálající vile na kopci nad městem, s měsíčními stíny žlutého kostela v patách.

„Líbí se ti?“ zachraptěl někdo.

Co to k čertu zas je?

Ten náhlý hlas mé srdce přiměl přeskočit jeden úder. Zněl mladě, přesto vyčerpaně. Raději jsem se náhle leknutím upocenou dlaní opřel o zaprášenou polici knihovny, a pak jsem se přiměl otočit.

V umírajících kruzích světla, které vrhala na strop jediná svíčka, stál mladý muž. Oblečený byl v jakémsi tmavém staromódním obleku s vestou a bílou košilí, zvlněné kaštanové vlasy měl sčesané na temeno a v bledých prstech svíral za krempu černý klobouk.

Udiveně nakrčil obočí, když si všiml mého zděšení.

„Ta kniha. Líbí se ti?“ upřesnil. Zatěkal jsem očima z něj na otevřenou knihu. Nevydal jsem ze sebe ani hlásku. Už jsem se natolik ztrácel v labyrintu své mysli, až jsem tam někde v zamotaných uličkách narazil na něj?

„Jestli si teď říkáš, že jsem nějaký výplod tvojí fantazie, tak tě mohu ujistit o opaku,“ pronesl ten návštěvník přesně jako by mi přečetl myšlenky a položil svůj klobouk na stůl mezi neuklizené deskové hry.

„Monopoly?“ nakrčil čelo. „To neznám, jak se to hraje?“ podíval se na mě a já jsem začínal mít podezření, že si ze mě někdo tropí žerty.

„Netuším, kdo jste, ani co tu chcete, ale žádám vás abyste odešel, než zavolám policii!“ vyšlo ze mě úplně náhle. Nevím, kde jsem v tom návalu šoku našel tu odvahu,

avšak podobné divadlo bylo to poslední, na co jsem byl zvědavý.

Ten mladík zaraženě zvedl zrak od hry a díval se on na mě, jako bych se zbláznil já.

„Ale neblázní, chlapče, to bys přeci neudělal. Vlastně,“ začal odcházet od stolu směrem ke mně a já jsem stále neopadajícím strachem automaticky couvl ke knihovně, „toto místo znám mnohem líp než ty, troufnu si říct. Jak šťastný jsem býval mezi těmito zdmi? Prožil jsem tu kus dětství. Hezké místo, jako stvořené pro poutníky a výletníky.“

„Jste vy normální? To je v blízkosti nějaká psychiatrická léčebna, o které mi nikdo neřekl a odkud jste pláchnul?“ vybuchl jsem a konečně jsem se začínal trochu zotavovat z počátečního šoku.

„Pláchnout z psychiatrické léčebny?“ nevěřil svým uším. Zase se mnou mluvil, jako bych já tu byl ten blázen. „Ale kdeže. I když z jakési léčebny jsem aspoň v duchu pláchnul, to je pravda.“

„Já vám nerozumím, co chcete,“ opakoval jsem zarytě, ale selhal jsem. Poslední slova se změnila jen v zajíknutí, jak mě vzápětí propálil jeho pohled.

„Stále jsi mi nepověděl, co říkáš na tu knihu. Ani jak se hraje ta hra,“ odolával stoicky mým výpadům pramenících z čiré paniky.

Povzdechl jsem si. „Neznám ji. Tu knihu. A to jsou Monopoly, rodiče je včera hráli s hosty. Vy neznáte Monopoly?“

„Nikdy se to k mým uším nedoneslo.“

Kdo to je, co se děje?... znělo mi v hlavě. Místo toho jsem nahlas řekl: „V podstatě...vyhrává ten, kdo nejvíce zbohatne,“ popsal jsem velmi stručně herní pravidla.

„Tak takhle,“ pronesl ten mladík. „Svět tedy funguje jako hry.“

Prosím? „Co...co tím myslíte?“ přeformuloval jsem svou otázku nahlas.

„Netušíš, chlapče? A co takhle: je ve společnosti nejlépe bohatým lidem, nebo pracujícím dělníkům, kteří dřou, aby se ti bohatí měli dobře?“

„Tak asi těm bohatým,“ opáčil jsem, neboť jsem měl pocit, že to je to, co ode mě chce slyšet.

„Samozřejmě,“ pokývl ten podivín. „A ubohý topič může být možná tak tváří za sklem v této kavárně, jež je říše stavěná z hudby, tepla a plyše,“ povzdychl si.

„Já už to chápu!“ vykřikl jsem zcela. Mladík zase překvapením nakrčil obočí. „Vy nejste blázen, vy jste jenom básník!“ No, to od toho prvního taky nemá zrovna daleko, dodal jsem v duchu.

Návštěvník spokojeně rozhodil rukama. „To je skvělé, konečně jsi pochopil, že nejsem jen nahodilý host do domu, podobně jako je mívají tvoji rodiče. Jsem host do domu – a ještě někdo. Básník, přesně tak,“ mumlal a jeho slova se zase přenesla do nesmyslných vět. „Básník, jenž miloval svět.“

„O mých rodičích mi ani nemluvte,“ uklouzlo mi. Opravdu jsem se postupně s tímto podivínem – pardon, básníkem – dával do řeči?

„Čím to?“ zajímal se.

Nepotlačil jsem vzdych. „Věčně se celé noci někde baví beze mě a já jen sedím sám pokaždé v jiném cizím domě. Jak pak můžu mít něco ze života, když kvůli neustálému stěhování ani nemám přátele?“

„Ach, tak takoví jsou tvoji rodiče,“ pochopil něco asi básník.

„Někdy si připadám, jako by jim na mě už nezáleželo,“ svezl jsem se náhlým vztekem zpátky na židli. „Asi jim jsou ti vznešení pánové a dámy hodnotnější než vlastní syn,“ vyhrkl jsem zcela bez ostychu a zároveň se mi před tím cizincem v řasách uhnízdily slzy. Skutečně jsem natolik sám, že se tu zpovídám pomatenému cizinci?

Básník si pomalu sedl naproti mně. „Nejsme snad na světě, abychom si postavili život dle obrazu srdce svého?“ pronesl.

Zůstal jsem na něj zírat. Už mě unavovalo, jak stále odpovídal otázkami.

„Tím myslíte, že...“ zamyslel jsem se. „...bych si s nimi měl promluvit? To nemá cenu, tolikrát už jsem to zkoušel, nic se nezměnilo.“

„Ne, nechápeš,“ zarazil mě básník.

„Takže...se od nich mám odpoutat úplně?“ vyslovil jsem něco, co jsem si nikdy jako možnost nezvládl

přímočaře dopustit. Napadlo mě to už mnohokrát, ale pokaždé jsem to bral jako holé nereálné šílenství.

„Zdá se mi, že to je obraz tvého srdce...“ řekl on. Zase si neopustil neurčitou odpověď.

Zavládlo ticho. V duchu jsem promýšlel, jak by takový můj život mohl vypadat. Copak je možné si v šestnácti postavit hlavu a změnit život od základů, aniž byste nebyli nuceni vrátit se do starých kolejí?

Co mi to ten cizinec udělal, že mi myšlenky zvrhl takovýmto směrem?

Zamrkal jsem, abych od nich utekl. Do reality mě navrátil zvuk hodin zvenku. Žlutý kostel odbíjel čas.

„Půlnoc,“ pronesl jsem do nastalého ticha. Ručička kyvadlových hodin už doputovala z třicítiky na dvanáctku. Půl hodina byla pryč. „Hodina duchů.“

„Ne spíš těžká hodina?“ odpovídal zase otázkou můj noční host.

„Jak to...“ nadechoval jsem se znovu na tento dotaz. Ale básník mě přerušil.

„Je půlnoc a sedíme vzhůru v bolesti a samotě, zatímco noc se pomalu valí k ránu, obtěžkáni mučivými myšlenkami a nejtrýznivějšími strachy. Zíráme na zdi a necháme se úzkostí natolik pohltit, že se svět rozbíjí na tisíc střepin,“ zakončil a až teď jsem si všiml, že odkládá pero.

Na papíře na stole zanechal kratičkou sloku. Vzal jsem list do ruky a začal číst nahlas.

„*Zde leží Jiří Wolker, básník, jenž miloval svět a pro spravedlnost jeho šel se bít...*“ to jsou mi tedy nebývale

pochmurné myšlenky,“ utrousil jsem a zvedl jsem zrak zpátky na básníka.

Jenže on tam najednou nesešel. Židle zůstala odstrčená, pero přesně tam, kam ho odložil. Zmizel stejně rychle, jako se objevil.

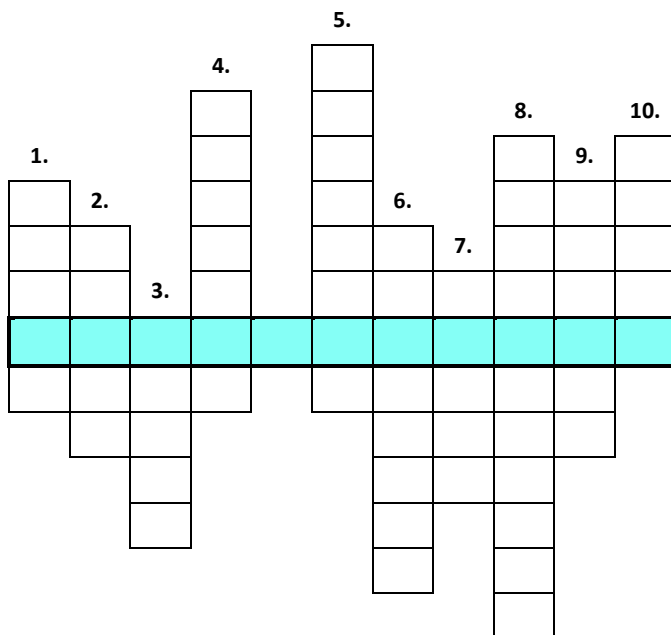
Do mých rukou se navrátil třes. Začínalo mi svítat, s kým jsem měl celou dobu tu čest.

Sklopil jsem zrak zpátky k veršům. „*Dřív než moh srdce k boji vytasit,*“ stálo tam dál, „*zemřel, mlád dvacet čtyři let.*“

Karolína Příbylová, O6.A

(v povídce použity upravené citace z básní Jiřího Wolкера)

Luštění Křížovka

1. křestní jméno maminky Jiřího Wolкера
2. město, kde Jiří Wolker studoval vysokou školu
3. literární kritik a spisovatel, jehož přednášky Wolker navštěvoval na FFUK
4. místo, kde Wolker trávil v dětství prázdniny u prarodičů
5. místo, kde se Wolker léčil – Tatranská _____
6. umělecký spolek, jehož členem Wolker byl
7. Wolkerův učitel němčiny
8. nemoc, které Wolker ve 23 letech podlehl
9. krátký text připomínající zesnulého člověka
10. obor, který Jiří Wolker studoval

Tajenka: studentský časopis, do něž Wolker přispíval při svých studiích na našem gymnáziu – _____

(1. Zdena, 2. Praha, 3. Salda, 4. Kopeček, 5. Polianka, 6. Devěsíl,
7. Kaspě, 8. tuberkulóza, 9. epitař, 10. práva; tajenka – Naše kvarta)

Osmisměrka

T	V	K	K	A	M	N	A	U	D	D
V	Ě	Á	K	O	R	Á	N	U	S	K
Á	Z	Ž	T	R	M	S	T	T	T	O
Ř	E	E	K	J	K	S	L	S	P	L
Z	Ň	B	I	Á	O	K	N	O	W	E
A	T	R	E	H	H	M	K	Z	K	D
S	A	Á	P	O	L	O	O	Ú	E	Y
K	R	C	I	K	R	M	D	Ř	Š	H
L	V	I	T	A	E	U	M	I	E	O
E	Á	Č	A	Ě	N	Ž	Á	R	N	J
M	N	O	F	A	V	Ě	C	I	D	A

Těžká hodina	(Horečka zelené oči) má	Vězeň	(Pozdě k) ránu	Návrat	Host (do domu)
Oči	Hoj!	(Balada o) snu	Pokora	Kamna	Žebráci
Věci	Epitaf	Okno	Úzkost	Moře	Smrt
Dnešek	Tvář za sklem	Háj	Sloky	Stud	Koledy
Krk	Žák	Žně	Muž	Návrat	

Tajenka: nepodepsaný článek kritizující vytváření kultu osobnosti kolem Wolкера – _____

(tajenka – Dost! Wolker)

Karolína Příbylová, O6.A

ŠÉFREDAKTORKA

Karolína Příbylová

EDITOR

Robin Šubert

REDAKTORŮ

Odetta Anna Ambrož

Viktorie Skalická

Adam Fajkus

OBÁLKA

Julie Zimová

Hana Kacafírková

Jiří Wolker

Baví tě psát? Chtěl/a by sis vyzkoušet práci novináře? Redakce školního časopisu Wolkroviny neustále přijímá nové členy. Přidej se do našeho týmu a zač ni psát hned teď!